

Від давніх традицій до сучасних новацій

Зоя Чегусова
куратор тріенале,
заслужений діяч мистецтва України

ОЛЬГА ПАРУТА-ВІТРУК
Композиція
«Гудзик у квадраті», 2005
Льон, гудзика, вовна, тканини,
ремізне ткацтво

ЛІДІЯ БОРИСЕНКО
Композиція «Шлях», 2007
Дерево, левкас, папір, золота
нитка, ткацтво, колаж

Наприкінці 2007 р. в Центральному будинку художника у Києві з ініціативи секції декоративно-прикладного мистецтва КОНСХУ і секції мистецтвознавства та художньої критики КОНСХУ відбулася Друга Всеукраїнська тріенале художнього текстилю під назвою «Від давніх традицій до сучасних новацій» — подія для художників-текстильників цілком прогнозована, а для багатьох колег по спільці несподівана як доказ високих мистецьких вершин, що їх сягнули майстри нитки і тканини за доби незалежності України.

Організаторами цієї масштабної мистецької акції були Міністерство культури і туризму України та Національна спілка художників України, а партнером тріенале — Група компаній «Фокстрот».

В рамках Другої Всеукраїнської тріенале художнього текстилю було сплановано і проведення Молодіжної тріенале за участю обдарованих художників-професіоналів та студентів художніх ВНЗ України, яка проходила в київській галереї мистецтв «Дім Миколи».

Для європейських поціновувачів мистецтва формат тріенале давно став звичною, а головне — традиційною формою виставок-конкурсів. Експонування постійних тріенале з різних видів образотворчого і декоративного мистецтва — одна з найцікавіших та найефективніших форм виставкової діяльності НСХУ, яка є оптимальною для того, щоб українські художні виставки стали в один ряд з європейськими та світовими мистецькими акціями.

Творчий прорив, що відчувався на Першій тріенале художнього текстилю в 2004 р., трансформувався у могутнє мистецьке річиче на Другій тріенале, яка об'єднала зусилля 115 мистців і репрезентувала 180 творів. Вона охоплювала майже всі жанри: gobelen (шпалера, виготовлена у техніці ручного гладкого ткання), ліжник, настінний текстиль (розпис на тканині, аплікація, печворк, вибійка, колаж), експериментальний об'ємно-просторовий текстиль, демонструючи різноманітність пошуків

представників різних регіональних шкіл художнього текстилю України.

Мета Другої Всеукраїнської тріенале — об'єднання всіх професіоналів, які працюють у галузі художнього текстилю та виявлення спектру напрямків, жанрів та особистих уподобань мистців і спроба пошуку сучасного національного стилю в царині найдавнішої галузі українського декоративного мистецтва.

Девіз тріенале, запропонований її кураторами (Зоя Чегусова, Таміла Печенюк): «Художній текстиль — складова національно-культурного простору (переосмислення традицій та пошук сучасного національного стилю)». Основні напрямки: текстиль — архітектурно-просторове середовище; експериментальний текстиль — традиція — новація.

Напрямок Молодіжної тріенале, окрім основних, що заявлені вище, є «костюм — форма — образ». Це ідея кураторів Молодіжної тріенале Галини Забашти і Наталки Дяченко-Забашти.

Ще рік тому ми визначили, що головні завдання тріенале — це розширення діапазону мистецтва текстилю на початку нового тисячоліття; розкриття несподіваних якостей традиційних матеріалів; збагачення текстилю новими оригінальними засобами виразності; демонстрація різноманітних підходів до втілення образно-пластичних ідей авторів; виявлення перспектив художнього текстилю.

Широта постановки завдань, яка визначена програмою тріенале, виправдана тим, що український текстиль — унікальна галузь художньої творчості з велетенським історичним минулим і надією на не менш багате майбутнє. За останні десятиріччя мистецтво художнього текстилю в Україні стрімко розвивається й отримує визнання на міжнародних виставках-конкурсах і симпозіумах.

А втім, текстиль залишається одним із найдемократичніших видів мистецтва, доступних широкому загалу глядачів і споживачів. Він, як в усі епохи і часи, легко входить у контакт з архітектурним середовищем, збагачуючи його своїми пластичними та декоративними засобами виразності, й одним з найважливіших завдань тріенале є сприяння поверненню рукотворного текстилю в архітектуру — в інтер'єр житлових та громадських будівель.

Для підготовки тріенале і відбору робіт були створені оргкомітет і журі, до складу яких увійшли відомі українські художники та мистецтвознавці: М. Кіщук, І. Волощук, Л. Жоголь,

